

טל בן ואליד
מייילדת אחראית חדרי לידה

לידה בגאווה, בליווי מותאם

לידת פונדקאות ראשונה לזוג חד-מיני ממין זכר, אירוע רפואי, רגשי וחברתי היסטורי שדרש היערכות מערכתית רחבה ורגישה. הלידה, שהתרחשה במסגרת פונדקאות חוקית בארץ, לא רק שסימנה את ראשיתו של עידן חדש בשירותי הבריאות, אלא גם הדגישה את הצורך ביצירת פתרונות מותאמים למגוון משפחתי חדש. אירוע זה הציב אתגרים רבים, אך גם הציג הזדמנות לשדרג את מערכת הבריאות הציבורית ולהפוך אותה למערכת הכלה, שוויונית ומותאמת לצרכים המשתנים של החברה.

שיטות:

הפרויקט כלל תהליך הכנה יסודית של כלל המערכות הרלוונטיות בבית החולים. מבחינה טכנולוגית, הוסבו מערכות המחשוב כדי לאפשר הזנת נתונים של שני אבות תחת קטגוריה אחת, ולקדם שינוי ברישום ההורים מ"אם" ל"הורה". בהדרכת המותאמות לחטיבה המיילדותית, הושם דגש על רגישות מגדרית ותרבותית תוך פיתוח כלים לשירות רפואי מותאם אישית. כמו כן, הוקם מערך ליווי רגשי שמספק תמיכה לכל אורך התהליך, ומענה לצרכים הייחודיים של בני הזוג, אשר עשויים לכלול גם התמודדות עם חרדות, סטיגמות חברתיות ושאלות של זהות משפחתית.

האתגרים כללו הפחתת מגדריות במרחב הרפואי, יצירת שפה חדשה שלא תעמוד בניגוד לצרכים התרבותיים והרגשיים של הזוגות החד-מיניים, והכנסת כלים שמתאימים למערכת הבריאות הציבורית החדשה. אך לצד אתגרים אלו, הפרויקט יצר הזדמנויות לחשיבה מחדש על המערכת הרפואית ויכולת ההתאמה שלה, לא רק על-פי צרכים רפואיים, אלא גם בהיבט החברתי והתרבותי.

ממצאים: היתרונות המרכזיים של הפרויקט כוללים:

- קידום שוויון והכלה במערכת הבריאות הציבורית, תוך שימת דגש על הכרה בצרכים מגדריים ותרבותיים.
- העלאת רמת שביעות הרצון של המטופלים לאור הבנת צורכיהם הייחודיים.
- צמצום מצוקה נפשית סביב הלידה, במיוחד עבור משפחות שאינן תואמות את המבנה המסורתי של זוג הורים ממין שונה.
- הכשרה מקיפה של צוותים רפואיים לרגישות מגדרית ותקשורת בין-אישית מותאמת לצרכים של משפחות חדשות.
- יצירת תקדים חשוב אשר ישמש דגם למוסדות רפואיים אחרים בארץ ובעולם בהתמודדות עם לידות במסגרת פונדקאות וזוגות חד-מיניים.

מסקנות והמלצות:

המודל שפותח משמש כיום אבן דרך בהיערכות מוסדות רפואיים לקראת לידות במסגרת פונדקאות אצל קהילת הלהט"ב, ומשקף את ההתפתחות ההולכת וגדלה של מערכת הבריאות הציבורית, אשר מתאימה את עצמה למגוון החברתי. מדובר בצעד חשוב לקראת בריאות מותאמת אישית, אשר לא רק מתמקדת בהיבט הרפואי, אלא מתחשבת גם בצרכים חברתיים ותרבותיים, ומחויבת לספק שירות בריאות שוויוני ומכיל לכלל האוכלוסיות.